

24 septembrie 2015, București

Către:

Ministerul Educației Naționale
Institutul pentru Științele Educației
Ministerul Sănătății
Ministerul Tineretului și Sportului

APEL DE URGENȚĂ: EDUCAȚIE SEXUALĂ ÎN ȘCOLI ACUM!

La început de an școlar, semnalăm situația critică din România în care tinerii din învățământul preuniversitar continuă să fie privați de informații cu privire la educația sexuală, care ar putea preveni o multitudine dintre problemele cu care fetele și băieții se confruntă în zilele noastre, de la apariția de sarcini nedorite, infecții cu transmitere sexuală, până la manifestări sexiste și homofobe și acte de violență sexuală. Trăim într-o societate în care se transmit masiv informații distorsionate despre sexualitate, prin canalele media, din care lipsesc elemente ce țin de responsabilitate, înțelegerea funcționării propriului corp și respectul în relațiile intime. Statul român, prin educația pe care o oferă generațiilor tinere, are datoria de a cultiva respectul și egalitatea între femei și bărbați, acceptarea diversității și cunoașterea despre afecțiune și sexualitate, care să-i facă pe copii și tineri să se înțeleagă pe sine și pe cei din jur.

Cerem elaborarea unui plan strategic pentru educație sexuală, care trebuie inclusă în curriculum-ul național obligatoriu și care să fie accesibilă tuturor elevilor.

Solicităm ca aceste prevederi pentru educație sexuală să impună un standard de calitate și să preia definiția educației sexuale formulată de centrala europeană a Organizației Mondiale a Sănătății (OMS)¹. Aceasta precizează, printre altele, că educația sexuală înseamnă a învăța despre aspectele cognitive, emoționale, sociale, interactive și fizice ale sexualității. Educația sexuală este adecvată vârstei și este corectă din punct de vedere științific, având ca scop înzestrarea copiilor și tinerilor cu informații, competențe și valori pozitive legate de propria sexualitate, relații sănătoase și respectul față de sănătatea lor sexuală și a altora².

¹ WHO Regional Office for Europe and BzGA, *Standards for Sexuality Education in Europe. A framework for policy makers, educational and health authorities and specialists*, 2010, <http://www.bzga-whocc.de/pdf.php?id=061a863a0fdf28218e4fe9e1b3f463b3>

² UNESCO, *International Technical Guidance on Sexuality Education*, 2009

Statisticile îngrijorătoare și evenimentele grave din decursul ultimului an ar trebui să constituie un semnal de alarmă pentru autorități. În conformitate cu definiția OMS, educația sexuală trebuie să promoveze:

- respectul între parteneri și comportamente ce exclud orice formă de violență sexuală. S-ar putea preveni pe viitor agresiuni abominabile, precum violul comis la Vaslui de 7 tineri asupra unei eleve navetiste. Ar putea fi corectată statistica care arată că în 2012, 30% dintre românce au experimentat, începând de la vârsta de 15 ani, violență fizică și/sau sexuală provocată de un partener sau non-partener.³
- protejarea împotriva infecțiilor cu transmitere sexuală și prevenirea discriminării persoanelor care suferă de HIV/SIDA. S-ar putea evita situații precum „cazul Segarcea” din octombrie 2014, când un tânăr bolnav de HIV/ SIDA a infectat alte persoane cu care întreținuse relații intime și o întreagă comunitate a căzut într-o teamă colectivă. S-ar putea schimba realitatea dură a faptului că persoanele care suferă de HIV/SIDA sunt printre cele mai discriminate din România.⁴
- protejarea împotriva sarcinilor nedorite. România are cea mai mare rată de sarcini la adolescente din Uniunea Europeană, de trei ori mai mare față de media europeană. În 2014, 18.600 de tinere sub 19 ani au născut, 662 dintre acestea înainte să împlinescă 15 ani⁵, iar potrivit Băncii Mondiale, România nu a înregistrat niciun progres în această direcție din 2007. Mai mult, 3 din 10 femei cu vârsta cuprinsă între 15 și 49 de ani nu folosesc nicio metodă de contracepție și doar 51% folosesc metode moderne de contracepție⁶.
- posibilitatea identificării și semnalizării de către copii și tineri a abuzurilor sexuale comise asupra lor, în special de către alți membri ai familiei sau de către colegi de școală. Copiii și tinerii abuzați sexual vor ști că ceea ce li se întâmplă este un lucru rău și este momentul să ceară ajutor.
- cunoștințe despre sexualitate și funcționarea aparatului reproductiv feminin și masculin. Lipsa de cunoștințe din acest domeniu perpetuează mituri nefaste despre igiena corporală, natura relațiilor sexuale și despre diferențele în experimentarea plăcerii sexuale.
- cunoștințe despre diversitatea orientărilor sexuale, care vor ajuta tinerii să-și înțeleagă mai bine propria identitate sexuală și să-i respecte pe cei din jur, indiferent dacă sunt heterosexuali sau LGBT (lesbiene, gay, bisexuale sau transgender). S-ar diminua, astfel, cazurile de discriminare foarte puternică împotriva persoanelor homosexuale, grup definit în prezent ca vulnerabil de un studiu al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, în
-

³ FRA – European Union Agency for Fundamental Rights, 2012, *Violence Against Women Survey*: <http://fra.europa.eu/en/vaw-survey-results>

⁴ Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, *Percepții și atitudini privind discriminarea în România*, p.9 http://www.cncd.org.ro/files/file/Raport%20de%20cercetare%20CNCD_Discriminare.pdf

⁵ Mediafax, *Ministerul Sănătății: Aproape 18.600 de tinere de până în 19 ani au născut în 2014, peste 600 nu aveau nici 15 ani*, 29 iulie 2015, <http://www.mediafax.ro/social/ministerul-sanatatiei-aproape-18-600-de-tinere-de-pana-in-19-ani-au-nascut-in-2014-peste-600-nu-aveau-nici-15-ani-14651552>

⁶ Potrivit ultimelor date, colectate în 2008, <http://www.prb.org/DataFinder/Topic/Rankings.aspx?ind=42>

- condițiile în care, de exemplu, 31% dintre români afirmă că s-ar simți foarte puțin/deloc confortabil în preajma unei persoane de orientare homosexuală ⁷.

Educația sexuală obligatorie este necesară înainte ca tinerii să devină activi sexual. O arată statisticile, o arată realitatea din jurul nostru. O arată și atitudinea oficială a României la nivel internațional cu privire la educația sexuală: țara noastră este semnatară a Programului de Acțiune al Conferinței Internaționale a ONU privind Populația și Dezvoltarea care prevede educație sexuală și servicii de planificare familială accesibile și de calitate pentru toți⁸. O arată chiar și legea din România: reamintim că obligativitatea educației sexuale în unitățile școlare este recunoscută prin Legea 272/2004 (republicată în 2014) privind protecția și promovarea drepturilor copilului.⁹

Însă, în practică, în școlile din România nu se schimbă nimic.

De aceea, cerem Ministerului Educației Naționale să adopte o poziție oficială pentru obligativitatea educației sexuale în școli.

Cerem Institutului pentru Științele Educației (ISE) introducerea explicită a educației sexuale în noul proiect de politici educaționale „Repere pentru proiectarea și actualizarea curriculum-ului național”, pentru a nu mai încălca dreptul unor alte generații de copii și tineri la educație sexuală de calitate. De asemenea, cerem ISE crearea unor manuale școlare care să cuprindă informații adecvate vârstei elevilor, relevante și corecte din punct de vedere științific, precum și formarea cadrelor didactice competente pentru predarea educației sexuale.

Salutăm promisiunea Ministerului Sănătății din „Strategia pentru Sănătate 2020” și cerem respectarea acesteia: reducerea numărului de sarcini nedorite și avorturi la adolescente¹⁰ și colaborarea cu Ministerul Educației pentru „creșterea nivelului de cunoștințe privind sănătatea reproducerii la tinerii adolescenți”¹¹. Solicităm ca această colaborare între ministere să asigure accesul gratuit la metode moderne de contracepție pentru tineri, inclusiv în zonele rurale, accesul la avort (atât din punct de vedere financiar, cât și logistic) pentru fetele minore, precedat și/sau urmat

⁷ http://www.cncd.org.ro/files/file/Raport%20de%20cercetare%20CNCD_Discriminare.pdf, p.13.

⁸ Programul de Acțiune adoptat la Conferința Internațională pentru Populație și Dezvoltare, Cairo, septembrie 1994, http://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/programme_of_action_Web%20ENGLISH.pdf

⁹ Art. 46 (3) i) precizează că organele de specialitate ale administrației publice centrale, autoritățile administrației publice locale, precum și orice alte instituții publice sau private cu atribuții în domeniul sănătății sunt obligate să adopte toate măsurile necesare pentru derularea sistematică în unitățile școlare de programe de educație pentru viață, inclusiv educație sexuală pentru copii, în vederea prevenirii contactării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor.

¹⁰ *Strategia pentru Sănătate 2020*, Obiectivul Strategic 1.2

¹¹ *Strategia pentru Sănătate 2020*, p. 31

de consiliere psihologică, și informarea cu privire la prevenirea infecțiilor cu transmitere sexuală, prin afișe și pliante informative puse la dispoziție în cabinetele medicale școlare, aflate în administrarea autorităților publice locale.

Salutăm și cerem respectarea angajamentelor luate de Ministerul Tineretului și Sportului, care recunoaște că reducerea numărului mare de nașteri și avorturi înregistrat în cazul adolescentelor sub 19 ani „constituie un semnal de alarmă” și reprezintă „o provocare specială” pentru „Strategia Națională de Tineret 2015-2020”, angajându-se să promoveze un pachet educațional pentru educația sexuală dedicat tinerilor, să elaboreze un set de măsuri de conștientizare și planificare familială dedicate tinerelor din categorii vulnerabile social și să prevină transmiterea infecției HIV/SIDA în rândul tinerilor prin dezvoltarea de programe care să răspundă nevoilor specifice ale grupurilor vulnerabile¹².

Organizațiile nonguvernamentale semnatare vă stau la dispoziție cu expertiză de specialitate în domeniul politicilor de educație sexuală și pe problematici pedagogice ale educației sexuale.

¹² *Strategia Națională de Tineret 2015-2020*, Obiectivul 3.1. d, e și f

INIȚIATOARE:

Organizație	Website
<p>Coaliția pentru Egalitate de Gen formată din 10 ONG-uri:</p> <p>*CPE - <i>Centrul Parteneriat pentru Egalitate</i> ,</p> <p>*<i>Societatea de Analize Feministe AnA</i>,</p> <p>*<i>Asociația pentru Libertate și Egalitate de Gen – A.L.E.G.</i>,</p> <p>* <i>Asociația pentru Drepturile Femeilor Rome E-Romnja</i>,</p> <p>*<i>Asociația Front</i>,</p> <p>*<i>Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen FILIA</i>,</p> <p>*<i>Asociația EMA</i>,</p> <p>*<i>Centrul de Studii în Idei Politice (CeSIP)</i>,</p> <p>*<i>Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului (ACTEDO)</i></p> <p>* <i>Asociația Plural</i></p>	<p>http://ongen.ro</p> <p>http://www.cpe.ro</p> <p>http://www.anasaf.ro</p> <p>http://aleg-romania.eu</p> <p>http://e-romnja.org</p> <p>http://www.feminism-romania.ro</p> <p>http://centrulfilia.ro</p> <p>http://cesip.ro</p> <p>http://actedo.org</p>
Asociația SEXUL vs BARZA	www.sexulvsbarza.ro

SUSȚINĂTOARE:

Organizație	Website
1. Asociația Ateliere Fara Frontiere	www.atelierefarafrontiere.ro
2. Asociația La Bomba Studios	
3. Centre for Advanced Research in Management and Applied Ethics	www.etica-aplicata.ro
4. Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară	www.cmssc.ro
5. Asociația Romanian Women's Lobby	http://www.dearnetwork.ro/

6. Fundatia Median Research Centre	www.medianresearch.ro
7. Asociatia ActiveWatch	www.activewatch.ro
8. Asociatia A.R.T. Fusion	www.artfusion.ro
9. Asociatia CENFORM	www.cenform.ro
10. Asociatia Necuvinte	www.necuvinte.ro
11. Fundatia Centrul pentru Jurnalism Independent	www.cji.ro
12. Fundatia Inocenti	www.inocenti.ro
13. Grupul pentru Democratie Participativa - Plenum	https://www.facebook.com/GrupulpentruDemocratieParticipativaPlenum
14. Asociatia Pas Alternativ	https://www.facebook.com/AsociatiaPasAlternativ?fref=ts
15. ChildPact	www.childpact.org
16. Fundația Desire pentru Deschidere și Reflecție Socială	www.desire-ro.eu
17. Asociatia Civicus Romania	www.civicus.ro
18. Romanian Harm Reduction 19. Network	rhrn.ro
20. Asociatia Transcena	www.transcena.ro
21. Asociatia DANROM Faurei	http://www.facebook.com/Asociatia-DANROM-Faurei-115353641923193/timeline/
22. Asociatia Atelierul de Zambete	http://www.atelierul-de-zambete.ro/
23. Mediawise Society	www.mediawise.ro
24. Asociația Vocea Comunității	https://www.facebook.com/Asociația-Umanitară-Vocea-Comunității-183463975073320/timeline/?ref=hl
25. Asociația Moaşelor Independente	www.asociatiamoaselorindependente.ro
26. Asociatia pentru Drepturile Pensionarilor(ADPR)	evaneata@gmail.com
27. Asociatia "Victorie Impotriva Violentei Abuzului si	https://www.facebook.com/asociatia.vivad

Discriminarii Cluj Napoca-VIVAD	
28. Funky Citizens	www.fb.com/funkycitizens www.funky.org
29. Asociația pentru Dezvoltare Durabilă și Integrare Profesională ADDIP Brașov	https://www.facebook.com/ADDIP-517157155100697/timeline/ www.addip.ro
30. Organizația Salvati Copiii România	www.salvaticopiii.ro https://www.facebook.com/SalvatiCopiiiRomania
31. Centrul pentru acțiune și responsabilitate în educație	roxanarmarin919@gmail.com
32. Asociația Viitorul Tinerilor	www.viitorultinerilor.org viitorultinerilor@yahoo.com
33. Compania de teatru Giuvlipen	http://giuvlipen.tumblr.com/
34. Asociația MAME PENTRU MAME	www.mamepentrumame.ro office@mamepentrumame.ro
35. Fundația CRUCEA ALBA	www.cruceaalba.ro office@cruceaalba.ro
36. Institutul Român pentru Dezvoltarea Tinerilor	https://www.facebook.com/institutultinerilor
37. ASUR - Asociația Secular-Umanistă din România	https://www.facebook.com/secularumanisti
38. Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR)	www.anosr.ro
39. Consiliul Național al Elevilor (CNE)	www.consiliulelevilor.org
40. Consiliul Tineretului din România (CTR)	www.ctr.ro
41. Asociația MetruCub - resurse pentru cultură	www.m3culture.ro
42. Asociația ACCEPT	www.acceptromania.ro
43. ECPI - Centrul Euroregional pentru Initiative Publice	www.ecpi.ro
44. Fundația Tineri pentru Tineri	www.y4y.ro

45. Asociația ANAIS	www.asociatia-anais.ro
46. Asociația Semper Musica	www.sempermusica.org
47. Centrul pentru Studiul Democratiei	www.democracycenter.ro
48. Organizația Națională „Cercetașii României”	www.scout.ro
49. Asociația Română de Dezbateri, Oratorie și Retorică (ARDOR)	www.ardor.org.ro
50. Asociația Pro Vobis - Centrul Național de Resurse pentru Voluntariat	www.provobis.ro
51. Asociația Mișcarea Civică „Miliția Spirituală”	www.militiaspirituala.ro
52. Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală	www.secsromania.wordpress.com www.secs.ro